

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON 16 OLDAL TERJEDELEMMEL.

Előfizetési ára:
a magyar birodalomban és Ausztriában:
Egész évre 4 kor.
Fél évre 2 kor.
Negyed évre 1 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Prater-utca 44. sz.

— Egy petitsor hirdetés ára 20 fillér. —

A német birodalom államaiba egész
évre **6 korona.**
Európa egyéb államaiba és Amerikába
egész évre **8 korona.**



Oh, szép karácsony legy üdvöz!
Te fenyves drága ünnep.
Imák, lehaszkek zengenek
Ma rólad mindenünnet.
Mevaitónk ünnepen, midőn
A diés ragyogva arad,
Karacsenyfát kívánék en
De kettőt e hazának.
Az egyik faeska lembjain
Légyen, mi kedves, drága,
Ragyogjon ett legszebb díszül:
Hazánk önállósága.
A másik tán meg lojjanak
Rik ellenségi hitnek,
Kik önállásunk harci közt
Lemendani segítnek.

Lassunk tisztan.

Körülbelül éppen egy éve annak, hogy a „Magyar Néplap“ életében egy megérthetetlen különös dolog történt, melynek okával maig sincsenek százan és ezren tisztában.

Ezt a rejtélyes dolgot akarjuk mi e helyütt most megvilágítani.

12 ezer ember fizetett elő a *Magyar Néplap*ra és 12 ezer ember a *Magyar Néplap* helyett kapott egy újdonsült, kófic lapot, az úgynevezett „*Néppárt*“-ot.

Nyilvánvaló dolog tehát, hogy ez a 12 ezer előfizető *szándékos félrevezetésnek lett áldozata.*

Sokan a pénzüket vissza kérték. Még többen a becsempés ett lapot küldték vissza, mert éltek az erős gyanuperrel, hogy itt valami nagy miskulanciának kellett történni. És az is történt. Ennek pedig a legfőbb és egyedüli imposztora *Molnár apát ur* volt, ki látván, hogy a *Magyar Néplap* ellen indított hajszában elvesztette a csatát: gondolt egy merészet és nagyot. Leverni a *Magyar Néplapot* nem tudta, annyi ereje nem volt. Megkerülni pénzzel azonban tudta. Mert pénze volt elég. A begyűlt 10 ezer frt. előfizetési pénzt odaadta a szerkesztőknek, s azon felül még 25 ezer forintot, és amíg élnek évenként ezer-ezer forint **hallgatási díjat.**

Mi ez, tisztelt olvasó? Politikai vásár? Vagy az elvek elkótyavetyélése? Vagy hitehagyott köpönyegforgatás? *Mind a három egyszerre.* Politikai vásár, mert a volt szerkesztő urak eddig vallott politikai hitelvei azonnal elnémultak, és helyette Molnár apát ur politikai verklije kezdte rá azt a sületlen nótát, mely a nép se testének se, lelkének nem kellett soha.

Igy némult el Lepsényi és Németh Gellért. Így némult el a *Magyar Néplap*. Így némult el a 29 pont és vele a nép igaz érdekeinek *becsületos védelme*. Így némult el Magyarország egyetlen szókimondó, népvédő kis ujságja. S jött helyébe egy finom papiroson páváskodó más ujság, melynek bölcsője is már tele volt piszokkal, *gvanus spekulációval* és árulással.

Ime tehát, ez volt a *politikai vásár*. Most lássuk az elvek elkótyavetyélését Molnár apátnak rettenetesen fájt a foga kezdettől fogva a „Magyar Néplapra“, mert tudta, hogy a nép szereti; és így a lapot, ha kezébe csípheti: nagyon sokaknak tudna parancsolni a kerületekben is, meg a pártban is. Csakhogy a lapot, ha megvette is már, (a legcsunyább eszközökkel) de az *elvet* nem vehette meg, az kinn maradt, az elégedetlenkedő *közönségben*, akinek sehogyse tetszett se a „*Néppárt*“ ujság, se az ő szintelen, *se hus, se hal-féle politikája*, mert részint nem is értette meg, részint meg nem látta benne azon eszméket, melyeket a „Magyar Néplap“ szolgált.

Mit tett ekkor Molnár apát?

Az elhallgattatott, kisteigerolt, a letiport Lepsényivel iratott *pénzért*, a nép szája ize szerint, tüzes cikkeket, *név nélkül*. A neve azért nem kellett, mert szégyelték már. De a cikk jó volt, mert hasznát vették csapdául, egér fogóul a könnyen hívő népnek.

Igy lett elkótyavetyélve az elv maga is,

Szinte sir az ember lelke, mikor a szép ügy körül is ilyen csunya dolgokat kell szellőztetni, de, mikor hitehagyott köpönyegforgatást látunk, azt nem szabad egy percig se szó nélkül hagyni. Amde mi szavaink igazságáért utolsó betűig helyt állunk. Mert tollunkat az igazság tentájába mártjuk.

Miután tehát már nagyjában ismerjük a nagyon is szomorú tényállást, próbáljuk meg, vajon tudunk e még egy kicsit gondolkozni, azaz: hogy mi következik ezekből a dolgokból?

Tudvalevő dolog, hogy Molnár apát a katolikus sajtó címén összekunyerálta az egész alsó-felső-papságot: kapott is e célra *százezer forintot*. A gróf uraktól is körülbelül ugyanannyit, ha nem többet.

És mit tett ő ezzel a rengeteg pénzzel? Adott

talán a meglevő kath. sajtónak, a „Magyar Néplap“-nak és a Herkó Páternek, kik a néppártot kezdettől fogva szervezték, szolgálták és népszerűsítették? Soha egy huncut garast se! Pedig bizonyosan tudom, hogy a nevezett lapok sokszor nagy anyagi zavarokkal küzdöttek!

Mit tett hát Molnár apát ur? Felhasznál minden kitelhető alkalmat, hogy a nép két igazi és önzetlen kis lapját egyszerűen megfojthassa, a levegőjét elvehesse. *Ezt tette* Molnár apát ur. Folyton kontra lapokkal ijesztgette őket, ha nem az ő szájuk ize szerint irnak.

Mert azok a heves, tüzes, a nép érdekét védő cikkek, Molnár ur szemében nagyon is parasztosak és erősek voltak.

Ezt tette Molnár apát ur, hogy azokat, kik a nép igaz érdekét szolgálták, éppen a sajtóra gyűjtött pénzzel üldözze és kergette a válságra.

Másodszor azt tette Molnár apát ur, hogy a sajtó ezen ismert munkásait, mint független gondolkozású, önálló embereket; nem tűrhette, de mihelyt a függetlenségüket tönkre tette, mint *egyszerű bérszolgákkal*, szívesen iratott fizetett irányu cikkeket.

Igy kaparította Molnár apát ur a markába az *Alkotmányt is*. Így kaparintotta markába a *Krestán c. tót- és a Kristliches Volksblatt c. német néplapokat is*.

Ő tehát most többszörös laptulajdonos, azon összekunyerált pénzből, mely a kath. lapok segélyére adatott. Akik pedig, a lapot alapították és a nép érdekeit önzetlenül szolgálták, azok most egyszerűen kisteigerolt, lejáratott semmik. Kivéve a Herkó Pátert, akinek *rettenetes küzdelmek*, áldozatok és nélkülözések mellett sikerült megőrizni függetlenségét, Molnárék áspiskodó, alattomos szándékai ellenében.

Nem kellett tehát Molnár uréknak a „Magyar Néplap“, mert nagyon parasztos volt. Keltt helyette inkább a *Néppárt*, mert az finomabb és urasabb. Igen ám! De a „Magyar Néplap“ nemcsak azért nem kellett nekik mert az parasztos és *szókimondó* volt, hanem azért se, mert az önálló és független, magyar politikát csinált. Molnár urék pedig nagyon is fáznak ilyesmitől, mert ő nekik sokkal kedvesebb az a bizonyos se hus, se hal-féle *közösügyes néppártiság*.

Ime, tisztelt olvasó közönség: ezért kellett most egy éve a „Magyar Néplap“-nak megszünni.

Arulás, ravaszság, gseftszomj és a lelketlen üzérkedés miatt.

Bizony, bizony: ezek nem szép dolgok, hanem azért szükséges, hogy a jó nép ezeket is megtudja. Hogy azonban még jellemzőbb oldaláról is bemutassuk ezt a jeles urat, — (ki előbb Wlas-

sics miniszterhez és Szilágyihoz és a többi hatalmasokhoz is annyira szeretett dörgölözni, csak mióta nem nevezték ki *kanonoknak*, azóta adja az ordító oroszlant, a nagy keresztény bajnokot, pedig önzőbb, önteltebb és háladatlanabb embert keveset hordozott még ez a türelmes föld a hátán, mint őt) — erre nézve legyen elég az alábbi igaz történet.

1894-ben Vajai István, Lepsényi és Markos Gyula kidolgozták a néppárt programját, szervezték a néppártot, felállították a néppárti irodát Döbrentei-utca 18. szám alatt. Akkor jött oda Molnár apát és összetett kezekkel könyörgött, hogy csak bízzák őt meg az iroda vezetésével, mert ő elvállalja azt *ingyen*.

Markos határozottan ellenezte ezt, mert ő azonnal felismerte a *ravasz*, *fifikus* embert. Lepsényi és Németh Gellért azonban lépre mentek. S mi lett az eredmény? Az, hogy két hét múlva kinézett Molnár mindenkit az irodából, s elkezdett a maga zsebjére dolgozni és a kölcsönzött program alapján úgy körülhálózta a grófokat, hogy már ők is sokszor akartak tőle megszabadulni, de, mint aféle csalántói, nem tudtak.

Ez röviden a „Magyar Néplap“, s a magyar néppárt szomorú története, melyet azért, hogy a józan magyar nép tisztán láthasson, meg kellett írunk. Mert, végre is, itt van már az ideje, hogy Molnár urék további uralmának végét vessünk, nehogy a magyar keresztény roppant kárát vallja eme drága mulatságnak.

Felverszük tehát az elejtett fonalat ott, ahol Molnár ur félre dobta és folytatni fogjuk a megakadt munkát önzetlenül, a nép érdekeinek hamisítatlan védelmében, ugyanazon tösgyökéres szellemben, mint azt a „Magyar Néplap“ folytatta, míg a galád ármány, ravaszág, fondor, alattomoság és erőszak meg nem ejtette.

Lepsényin és Németh Gellérten kívül a régi munkatársak hívek maradtak még a nép szent zászlójához.

Fel, tehát magyar nép! Láss tisztán és üzd ki az álnok kufárokat a szentélyedből és csak arra hallgas, amit ezután a „Magyar Néplap“ fog mondani. Éljen a nép és az ő szent ügye!

G. B. Z.

POLITIKAI HIREK.

Budapest, 1900. dec. 20.

Országgyűlés. A képviselőház múlt hét esütörtöktől fogva máig minden nap ülésezett. Sietni kell a még letárgyalandó törvényjavaslatokkal.

Igy gyorsan ledarálták az újoncjavaslatot, nemkülönben a kereskedelemügyi miniszternek inségunka javaslatát, amely nem is volna rossz, amennyiben a közutakra előirányzott 400 ezer koronával óhajt a felvidéki megyék inséges népén segíteni, vagyis ezeket az utakat a szegény, ügyefogyott néppel akarja megcsináltatni. Csakhogy majd az lesz a baj, hogy a kormány nem az inségesekkel, hanem az alföldi kubikosokkal fogja annak idején elkészíttetni a 400 ezer koronás közutakat.

Letárgyalták továbbá az egyes miniszteri tárcák költségvetését. Persze, mindegyik tételnél az ellenzék hangosan és kézzel-lábbal tiltakozott a túl magas költség előirányzása ellen.

— Hiszen minden esztendőben több lesz — kiált föl az egyik ellenzéki honatya — mi lesz velünk tíz esztendő múlva?

— Mi? — felelt a másik honatya — földönfutó kol-dusok. A kormány áldozatai . . .

A harc azonban gyenge. Mert hiszen a képviselők javarésze már *korteskedik*. Űti a vasat, *most*. Mert még meleg. Hogy ki ne hüljön ápriliséig, az új választásokig.

Tehát a képviselők nagyon kevés számmal jelennek meg. E két napban még letárgyalják a hátralevő s még le nem tárgyalt miniszteri tárcák költségvetéseit s aztán — megkezdődik a „boldog karácsonyi ünnepek“ kivánás a tisztelt Ház folyósóin. Szombaton már hangtalan lesz a Ház, kezdetét veszi ugyanis a karácsonyi szünet, amely majdnem 23 napig, vagyis január 14-ig tart.

Szomorú dolog. Mult esütörtökön két helyen is volt képviselőválasztás: Nagymartonban és Csongrádon. Előbbi helyen a néppárti *Póda* Endre, soproni apátplébános 184 szavazatával szemben a liberális *Dégen* Gusztáv 1108 szavazattal. — Csongrádon pedig a néppárti *Hegyi* Antal, csongrádi plébános 166 szavazatával szemben, a függetlenségi *Dienes* Márton 274 szavazattal lett megválasztva.

Hát bizony ez szomorúságos dolog. És miben rejlik az ok? A néppárt mostani vezetőségének ügyetlen taktikájában, mondjuk: Molnár apát rémséges dicsőség — hajszájában. Istennek hála, a keresztény eszmék folytonosan terjednek. Az elvetett mag kikelt: nagy, hatalmas, lombos fa lett a hirdetett elvekből. Hanem ugyanakkor meg a Molnárék néppártja — napról-napra fogy. Ime, itt van a néppárt egyik gyökéres fészke: Nagymarton, *Asbóth* kerülete. Miért kellett itt megbukni a néppártnak? Azért, mert a néppárti *Asbóth* köpönyeget fordított: átment a liberális pártra, ahol, — mint a hitelhagyottat, — szintén nem fogadták el. Persze, így aztán ne kívánjunk attól a jó néptől bizalmat. Mi ezt a két esüfos kudarcot Molnár apát ügyetlen — „*nesze semmi, fogd meg jól*“ — fele politikájának tulajdonítjuk. Szemét hunytunk eddig az ő üdvtelen — s mindenben csak saját hasznát kergető — dolgai fölött. Ámde, mint a keresztény eszmék egyik *utörője*, mint a keresztény magyar nép érdekeinek *hű őre és istápolója* nem hagyhattuk szó nélkül ezt a szomorú dolgot, melyből Molnár apát levonhatja a következtéseket, éppugy, amint mi levontuk, s amint lefogja vonni a — nép is.

Üres mandátum. A kézdi-vásárhelyi kerületben Béli Lászlónak főispánná történt kinevezése folytán megüresedett mandátumot az odaváló szabadelvű párt az új főispán apjának Béli Tivadar nagybirtok osnak ajánlotta föl, aki azt el is fogadta s programbeszédét már el is mondotta.

A bosnyák atyafiak kívánságai A mohamedán ellenzéki pártnak több tagja Kállay pénzügyminiszternél ki-

hallgatáson jelentkezett s egy emlékiratot nyújtottak át, a melyben azt kívánják, hogy az abban foglalt s a mohamedán vallás megerősítésére s az iskolaügy terjesztésére vonatkozó intézkedéseket a magyar kormány hagyja jóvá. A miniszter megígérte, hogy pártolólág fogja a kormány elé terjeszteni a nem is nagyon tulságos kérését a bosnyákoknak.

A községi iskolák államosítása. Életrevaló, üdvös és figyelemreméltó intézkedést tesz a csanádi püspök a községi iskolák államosításának esetére.

Már gyakrabban megtörtént az egyházmegyében — írja a püspök — hogy községi iskolák államosítása esetében a kántori teendőkre nézve nehézségek merültek fel. Nevezetesen az állami tanító a kántori teendők végzésére nem vállalkozott, azok végzésére talán képesítése sem volt, vagy kántori teendők végzése fejében külön díjazást kért, ami eddig némely helyen nem volt szokásban, vagy amelynek kiszolgáltatására az államosítás után sem a politikai község, sem a hitközség nem vállalkozik. Mindezekből olyan helyeken, hol külön kántort nem alkalmaz a hitközség, hanem mindig az egyik tanító végzi a kántori teendőket, nagy zavaros helyzetek keletkeznek, amelyek mellett kivált az istentisztelet szenved.

Leendő, ha a községi figyelemmel kíséri a községi iskola államosításának ügyét, amelyről okvetlen tudomással kell birnia. Ha a lelkész ilyenkor egész tekintélyével és befolyásával a községet arra kéri, hogy az államosításnál a kántorságra tekintettel legyen, akkor sok bajnak eleje vehető.

Miethogy azonban a tapasztalat arról győzött meg, hogy e téren is kelő támogatás nélkül a lelkészek eljárása sokszor eredménytelen marad, elrendelem, hogy minden egyes esetben, amikor oly községi iskola államosításáról van szó, ahol az egyik tanító a kántori teendőket végzi, nekem jelentés tétessék, annak felemlítésével, hogy minő intézkedések történtek a kántori teendők akadálytalan végzésének biztosítására és hogy a tanítói fizetésen felül a kántorságért kitől mily nagy fizetés jár a községi tanítónak?

Megint a Mádi zsidóról. A főváros törvényhatóságának 45-ös választmánya ezeült két-három héttel egy rendkívül érdekes határozatot hozott. Kimondotta ugyanis, hogy a pénzügyi-bizottságba semmiféle, holmi kazár pénzintézeti, vagy bankdirektor be nem választható. Hajh! Volt szomorúság Izraelben! Mint a patkányok, mikor pézsmaszagot éreznek, összeröföntek! Nem! Ezt nem engedik. Hiszen ez nyilvánvaló megsértése a mözesi paragrafusoknak. Jöttek mentek, beszéltek, daráltak, egyszóval: *dolgoztak suttyomban*. Ennek aztán az lett az eredménye, hogy a mult héten megtörtént örvé yhatosági ülésen a főváros *visszaszitta* elebbi határozatát, melyszrint a Löwyek, Ergerek, Bergerek — mint bankdirektorok — beválaszthatók a pénzügyi-bizottságba. Tehát ott vagyunk, ahol a Mádi zsidó: a régi *ingoványra* épített rendszernél, melynek levegője lidércnyomásu, talaja süppedékes. A 45-ös választmánynak 28 év óta ez volt egyetlenegy életrevaló határozata. Ezt is visszavonta. Amiből az következik, hogy 28 esztendő mulva újra fog valami üdvös határozatot hozni. De csak azért, hogy azt is visszavonja.

Éljen a gabonauzsora megszüntetése!
Éljen a földadó leszállítása!

Glória!

„És az eget megnyiták vala.
És szülték az Igazat“ . . .

Ezer és kilencszázadik évfordulóját üli a keresztényvilág a Megváltó születésének. Ezer és kilencszáz évekel ennekelőtte tehát „sötétség vala, amelyben botorkálnak az emberek.“ Ez a sötétség pedig tartott mindaddig amíg el nem jött Ő, a világ Megváltója — karácsony éjszakáján!

Karácsony! Te bűvös édes nap: légy üdvözölve általunk. Légy üdvözölve, drága vendége a mi szívünknek. Légy üdvöz te, a szeretetnek legmagasztosabb napja!

Karácsony!

Micsoda nap ez! Ha minden napját megtagadnád is az évnek, ezt a napot nem tudod megtagadni. Mert hiszen ez a nap adott a Magasságbélinek *dicsőséget*, és békét a földön élő, jóakaratu embereknek.

„Dicsőség a magasságban, I-tennek, s békesség a földön élő jóakaratu embereknek.

Dicsőség Istennek!

Hallod-e az angyal szavát, oh ember, aki dicsőség után töröd magadat, ki lihegve futkazol kitüntetések, dicséretetek, népszerűség után? Hallod-e, hogy egyedül Istent illeti a dicsőség? Őt akarod tehát meglopni, mikor dicsőséget hajhászol önmagad számára?

Mondotta-e az angyali szózat karácsony szent éjjelén, hogy Istenen kívül mást is illethet dicsőség? Nem azt mondotta-e inkább még az Isten fia is, hogy a maga dicsőségét nem keresi, mert az ugys mulandó, hanem keresi menyéi atyjáét.

Es te por és hamu, te dicsőség után mered törni magadat? Nem arra törekszel, hogy az angyali ének első része teljesüljön, vagyis dicsőség legyen Istennek — hanem még a második rész teljesülését is akadályozod?

Tudod-e, miért nincs békesség a földön a jóakaratu emberek között?

Azért, mert saját dicsőségedet hajhászva, az földulod, letiprod. Szállj magadba tehát és arra törekedjél, hogy dicsőség legyen Istennek s békesség a jóakaratu embereknek!

. . . Gondolataim mohón keresik a Megváltó születési helyet, a bűnös emberek Szabadítóját, hogy lelkem imádatall boruljon le bölcsője előtt a porba s hogy szívem a szeretet és hála érzelmeit öntse lábai elé.

És ime: hol kell őt megtalálnunk? Egy faluvégi istállóban, a lehető legnagyobb szegénység között. A királyi vérből származó szülők gyermeke, a mindenek alkotójának egyszülött fia: egy rongyos istállóban, barmok jászolában

fekszik. Mily szomorú kezdete az életnek. Valjon, milyen lesz a folytatása és milyen a vége?

Oh, végtől-végig egyforma. Nem is egyforma, hanem mindig borzasztóbb.

Az Isten egyszülött fiának gyermekése a legnagyobb küzdés közt telik el. A tudatlanok tanítója, a betegek gyógyítója, a halottak föl-támasztója, rágalmaszának, üldözésnek van kitéve lépten-nyomon. A világ Megszabadítóját tanítványa árulja el s még a legközelebbvalói is megtagadják, s a kereszten csúfos halállal, a legszönyebb szenvedések között végzi be életét . . .

Oh, ma született édes Jézus: bocsásd meg a mi vétkeinket, akit kereszthalálra juttattunk téged. Hiszen nem tudtuk, mi, emberek, mit cselekedtünk véled, az isten-emberrel.

Engedd meg kegyesen, hogy jászolod elé járulhassunk ma, mindnyájan.

Szent Kisdédünk: hozzád járulnak ma az éhezők. Oh, lágyítsd meg a keményszívűek szívét is, hogy fölösleges morzsáikat *ma* nyujtsák ezeknek.

És ti emberek! Adjatok ma — ha sohase adtatok — az ügyefogyottaknak a kisdéd Jézus szeretetéből egy parányit.

*„Adjatok, hogy egykor büneitek ellen,
Majd ha jön az óra, védelemre keljen
A koldus imája.”*

Szent Kisdédünk: jászolodhoz járulnak ma az árvák is. Oh, nézz reájuk a te szelid, isteni szemekkel kegyesen és add meg nekik, hogy *ma* ne érezzék az ő árvaságukat, hogy *ma* ne érezzék az ő elhagyatott, siralmas voltukat. Adj nekik *ma* örömet . . . egy keveset . . .

És jászolodhoz járulnak ma — szent Kisdédünk — az özvegyek is. Oh nézz ezekre is a te jóságos szemekkel kegyesen. Vigasztald meg őket, hogy nekik se hulljanak özvegyi fátyluk alatt *ma* az ő bánatos könnyeik . . .

Jászolodhoz járulnak *ma* a kinos, a hosszú betegségben szenvedők is — oh kisdéd Jézus. Ők is rimázkodnak, könyörögnek hozzád — a betegek gyógyítójához — hogy adj nekik gyógyító balzsamot az ő fájdalemükre. Oh, adj nekik, Urunk, hogy ne legyen a *te napodon* se fájdalom, se bánat, se szomorúság.

És jászolodhoz járulunk mi, mindnyájan bűnös emberek — oh kisdéd Jézus, — s ott térdre hullva, esengünk hozzád, hogy bocsásd meg a mi vétkeinket nekünk, amiképpen mi is megbocsájtunk a mi ellenünk vétőknek . . . Oh, add meg azt, te Szent, te Nagy, te Dicső, hogy ezen a napon ne legyen itt, a földön bűn, ne legyen harag, gyűlölet, hanem csak öröm, béke és szeretet . . .

Mert az nem lehet, hogy a te születésed — ne hozna békét a jóakaratu embereknek. Lehetetlen, hogy a te eljöveteled napján ne legyen öröm, igazság. Lehetetlen, hogy a Te napodon ne legyen a mi szívünkben a te isteni szereteted . . .

Kis Jézusunk: szent karácsony napján vigy a kunyhókba gazdaságot, — adj a szorongatott szivekbe nyugalmat, — a gazdagok szívébe könyörületet, szánalmat, a szenvedőknek béketűrést, és vigy a szegény munkások műhelyeibe vidámságot, az iskolákba tudományt, — a törvény szobákba igazságot, — adi a harcosoknak szívébe bátorságot, vitézséget, a királyokéba alázatosságot, — a bűnösök lelkébe bánatot, a börtönökben sínylődő raboknak vigasztalást, a haldoklóknak édes reményt, a megholtak lelkeinek üdvöt, boldogságot.

Mert hiszen mindezt csak Te tudod megadni, Te, aki maga vagy a Jóság, az Igazság és a Szeretet Édes-ma született kis Jézus, vallásunk, eszméinek me testesítője, zsarnokok félelme, elnyomottak felszabadítója, bűnbe merültek bírāja, nyomorba süllyedtek segedelme, békesség nagy fejedelme, a szelidség, türelem és megbocsájtás tökéletes mintaképe: üdvözlünk ma téged, a szegény pásztorokkal együtt s kérve kérünk, hogy add meg nekünk a Te békességedet, melyet a világ nem adhat meg.

Áldd meg a mi édes dajkáló anyánkat, ezt a mi hazánkat ma, és áldd meg mindennap, hogy szeretetben egyesülve, munkálhassuk ön magunk és felebarátunk üdvösségét és kereshessük mindenkor, mindenben egyedül Isten dicsőségét.

Dicsőség legyen Néked, a magasságban, és békesség legyen nekünk, jóakaratu embereknek itt, a földön, a siralom eme gyászos völgyében.

Örvendezetek ma az örvendőkkel!

(v. i.)

Naptárak az 1901-ik évre.

Lapunk kiadóhivatalában (a szent Gel-
lért kath. műintézetnél, Budapest, VIII., Práter
utca 44.) a jövő 1901-ik esztendőre a követ-
kező naptárak rendelhetők meg:

Szent István Naptár, ára 60 fill. (30 kr.)

Szent József Naptár, ára 60 fill. (30 kr.)

Lourdesi Nagy Képes

Naptár, ára 60 fill. (30 kr.)

Keresztények Naptára, ára 40 fill. (20 kr.)

Gazdálkodók Naptára, ára 60 fill. (30 kr.)

Gazdasszonyok Naptára ára 1 kor. (50 kr.)

Tömeges rendelésnél, ha legalább 20 darab rendeltetik, a 30 krajcáros naptárak 18 krajcárjával, a 20 krajcáros naptárak 12 krajcárjával számíttatnak. A pénz előre beküldendő.

Hiszszük, hogy olvasó közönségünk nap-tárait csak is nálunk szerzi be s egyuttal kérjük őket, terjeszszék ismerőseik s barátai körében is.



Kedves olvasóinknak, kis lapunk barátainak és munkatársainknak édes, szép karácsonyi ünnepeket óhajt.

a „Magyar Néplap”
szerkesztősége.

A „Magyar Néplap” karácsonyi száma 24 oldalnyi terjedelemben jelent meg. Mellékletünk tartalma: *Dicsőség-békesség*, — *A karácsonyi szent őj története*, — *Csingilingi*, — *A kis Jézus ajándéka*, — *Betlehemi pásztorok*, — *A nagy kivallatás*, — *Néha napján*, — *Aranymondások*, — *Karácsonyi fejtörés* — (talányok, apróságok.) A főlapban magában pedig egy sereg mulattatót talál az olvasó. Van tehát elég olvasnivaló az ünnepekre.

Ugyanitt említjük meg, hogy lapunk eme száma ebben az esztendőben az utolsó, mert a karácsonyi ünnepek miatt legközelebbi számunk csak új esztendő napján jelenik meg.

Tisztelettel és szeretettel kérjük kedves olvasóinkat — hogy — az ide csatolt utalvány felhasználásával — ujítsák meg előfizetéseiket, a hátralékosokat pedig hátralékaiknak szíves be- küldésére kérjük. Akik pedig mutatványszámot kaptak, és meg vannak elégedve a „Magyar Néplappal” — őket is kérjük bizalommal, hogy küldjék be az előfizetést a magyar nép igazaiért küzdő „Magyar Néplap”-nak.

A „Magyar Néplap” előfizetési ára:

Egy évre 4 kor.
Fél évre 2 „
Negyed évre 1 „

A „Magyar Néplap”
szerkesztősége.

Heti naptár. Dec. 23. Viktoria. Dec. 24. Adám és Éva. Dec. 25. N. Karácsony. Dec. 26. István vért. Dec. 27. János. Dec. 28. Apró szentek. Dec. 29. Tamás.

A szent év berekesztése. A kereszténység jubiláris szent évét december 31-én zárják be. Az ország összes keresztény templomaiban ezen a napon délután hálaadó isteni tisztelet lesz szent beszéddel egybekötve, amely után az összes harangok megkondulnak. Épp úgy a kezdődő huszadik század első napján fényes isteni tisztelet fog tartani.

A kereszténység jubileumát a Rózsahegyi Katolikus Kör mult vasárnap ülte meg. A lélekemelő ünnepségen jelen volt az egész környék apraja-nagyja. Bizony, követe-ésre méltó példa a szent év utolsó napjaiban.

A királyné megmentője 30 év előtt. Ezelőtt har- minec esztendővel teljes jókedvvel üzte a rókát Káposztás- Megyer táján egy nagyon előkelő társaság, élén a királyllyal és a királynéval. Carter volt a falkamester. A derék angol elől vágatott s könnyedén átugratott egy mocsaras tért. Röp- tében hátrakiáltott:

— Felséges asszonyom, ne ugrassa át, kerülje meg.

A sorban második lovas ugyanis Erzsébet királyné volt. A figyelmeztetés későn jött s a királyné is meg akarta ugratni lovát. A ló megbotlott s belebukott a mocsárba, magával rántva lovasnőjét. Carter látva a felséges asszony veszedelmét, leugrott lováról s belevetette magát a mocsárba, melyből saját élete veszélyeztetésével sikerült kimentenie a királynét. — A káposztás-megyeri angol telep a napokban ünnepli meg a most is élő életmentető hőstettének har- mincadik évfordulóját.

A német császár merénylője. *Schnapka* Zelma tudvalevőleg néhány héttel ezelőtt merényletet követett el Vilmos német császár ellen. A vizsgálat kiderítette, hogy a merénylő örült volt s mint ilyen beszéllitották az örültek házába.

Egy képviselő a kivándolottak érdekében. *Szabó* István győr-szigeti országgyűlési képviselő, Budapesten üdvös mozgalmat indított a hazából kivándoroltak ingyenes hazaszál- litása érdekében. Az üdvös eszme — reméljük — hamarosan valóra válik, mert hiszen ezer nyomorgó honfitársunkról van szó.

Végrendelet. Valahol a fagyos északon, ismeretlen tájak utvesztőiben, vagy a gyilkos hidegben veszett nyoma Andrének, aki fölszállt a légből, hogy többé vissza ne terjen. Az elszánt léghajós sejtette, hogy vakmerő légi utja alig- hanem az életébe kerül. Végrendeletet is készített fölszállása előtt. Testvérének, Götheborgban, átadta végrendeletét azzal a meghagyással, hogy ha 1900 végéig nem térne vissza, bontsa fel. André testvére azonban még nem adta föl a reményt és elhatározta, hogy még egy évig vár a végrendelet fölbon- tásával.

A szegény ember fája. Sulyos gond szakadt a sze- gény emberre. Beállván a teli hideg idő, soknak hiányzik a fűtött szoba. Darányi földművelésügyi miniszter, ez évben is egyházaknak, iskoláknak, lelkészeknek és tanítóknak, nyugdíjasoknak és kisebb fizetésű tisztviselőknek, egyletek- nek és szövetkezeteknek, tűzkárosultaknak negyvenezer koronán fölüli tüzi- és épületfát kedvezményesen, avagy egészen díjmentesen utalványozott. Az egyházak között képviselve van öt-öt római és görög-katolikus egyház, négy református egy ág. evang., egy görögkeleti és egy izr. egyház. Templom és iskola-építésre egyházaknak 7403 korona értékű fát enge- délyeztet a miniszter.

Tífusz Kapnikbányán. *Kapnikbánya* községben tí- fusz ütött ki s oly óriási jelleget öltött, hogy mintegy 120-an

feküsznek ez idő szerint betegen. A vármegye főorvost küldött ki a helyszínére vizsgálat végett. A betegség állítólag egyik forrásból keletkezett, mely a temető aljából fakad.

Megérezte a halálát. Csapai András csanádi lakos a minap Csanádon 78 éves korában meghalt. Halála előtt egy pár órával elment a községhezazához és eladta, hogy még ma bekövetkező halálát érzi, kér tehát egy pár elüljárót, mert most mindjárt végrendelkezni óhajt. Gyermeke nem lévén, vagyonát rokonai közt osztotta föl. Előhívatta aztán — amint az előjárók eltávoztak — unokaöccsét, Csapai Istvánt és megkérdezte helyesen intézkedett-e? Csapai István végighallgatván a végrendelkezést, helyeselte. Akkor az öreg nagyot toppantott, aztán ágyába feküdt és pár perc alatt, egy jajszó nélkül kiadta lelkét.

Félszázados pör vége. Nemrég egy félszázad óta folyó pör ért véget, amelyet *Kis-Kér*, bács megyei község folytatott a kincstár ellen. Kis-Kér községet ugyanis Németországban bevándorolt németek alapították 1788-ban a kulai kincstári uradalom birtokán. 1812–1836-ig egy *Falkenstein* Frigyes nevű árvaanya alaposan megdézsmálta a község árva-pénztárát, úgy annyira, hogy az 1838-ban történt vizsgálat alkalmával kamatokkal együtt 36.450 váltó forint hiányt konstataáltak, melyet a kincstári uradalom, mint földesur, be is hajtott és a hiány törlesztésére fordított. De Kis-Kér község e hiány megtérítésére magát jogilag kötelezettnek soha sem érezte és követelését, mely azóta 253.575 forintra, vagyis több mint félmillió koronára szaporodott, fenntartotta, mert a sikkasztás csakis a kincstári uradalom lanyha felügyelete és mulasztása mellett volt lehetséges. A félszázados pör roppant teherrel sújtotta a községet úgy, hogy az utolsó 12 év alatt 78 család vándorolt ki. Legujabban a község ügyvédje útján egyezsége kérte *Szell* Kálmán miniszterelnököt aki 100.000 koronát ajánlott meg a községnek oly feltétellel, hogy a kincstár azt 80 nap alatt a község pénztárába befizeti. Kis-Kér elfogadta ezt az ajánlatot és így véget ért a félszázados pör s a község a kapott pénzt anyagi gyarapodására fordíthatja.

V szett eb gazdálkodása. Nagy ijedelem zavarta meg *Német-Gladna* (Krassó-Szörény.) békés és csendes lakóit. Egy veszett kutya szaladgált a mult héten az utcában és a törpekerítéseken keresztül s a falu majdnem mindenik kutyáját megharapta. Ezekon kívül egy 11 éves iskolás fiúnak az ujját harapta le. A dühös eb majd a közép utcába ment, hol egy 51 éves aszonyt a karjain és a mellén nagyon megsebesített s talán széttépi, ha egy ember segítségére nem siet. Ezután egy mellék utcába rontott, hol a kovács kis kutyáját ragadta meg, mit látva a kovács felesége, oda-szaladt; erre őt a veszett eb lábánál fogva földre huzta, mire ez sikolozni kezdett. Ennek hallatára a kovács kiszaladt a műhelből, ki szintén a kezén és lábán mély sebet kapott. A lakosok közt nagy volt az ijedség s nem is mertek az utcára menni addig, míg délután az orvosi segítség és azon örvendetes hír nem jött, hogy a szomszéd falu határában egy hazatérő vadásznak sikerült a fenevadat lelőni. Ezáltal a szomszéd falubeliek meglettek mentve a veszélytől, míg a német-gladnaiak súlyos sebeikkel Budapestre szállítottak.

Tűzihalál. Viszló, bars megyei községben, Hrubenyák Ádám napszámos az elmúlt hét egyik délutánján tűzifát hozott haza az erdőről. Estére jól befűtöttek s a nyersfa egy részét közel a tűzhelyhez szétrakták, hogy megszáradjon. A tűzből kipattant szikra meggyújtotta a száradó fahasábokat

s ettől az egész szoba butorzata lángot fogott, a nélkül, hogy a füsttől elkábult család magához tért volna. A szerencsétlenséget a szomszédok vették észre, mikor már a ház teteje égett. Férj, feleség, és három gyermek lelte szörnyű halálát a lángok között.

Kisrétet Magyar-Szent-Mátonban. A Torontóvármegyében fekvő Magyar-Szent-Márton falu lakosságát különös eset tartja izgatottságban, mely egy családnak a nyugalmát tette tönkre. Kiss Antal tanítónak a falu kellő közepén levő lakása ajtaját, majd utcai és udvari ablakát mintegy 12 nap óta minden este 7 és 9 óra között ujjában pedig reggeli öt óra után is valami titokzatos, láthatatlan erő oly erővel döngeti meg, hogy az épület is reng beléje. Az első néhány eset után valami rosszakaró tréfájának gondolták a zörejt. De ez már ki van zárva. Mert férfiak puskákkal, dorongokkal vették körül a házat s a konyhában és szobában öröket állítottak s ezenkívül az ajtó és ablak elé — hol a zörej hangzani szokott — hamut hintettek, hogy amennyiben élő lénytől származik, legalább nyomai megmaradjanak. A zörgés ismétlődött, még pedig az örök jelenlétében, kik közül a zörejt okozott izgalomba egyik, — a község cipésze — bele is betegedett. Emberi, vagy bármely a titkot megfejtésre vezető nyom azonban nincs és nem maradt. S a zörejt akkor is ismétlődik, ha valaki az ablakba könyökölve lesi a zörejt okozóját, de nem látni senkit, semmit, csak a dühörgés hangzik rémesen. Egyetlen támpont kínálkozik a titokzatos eset megfejtésére, ha egyáltalán megfejthető. Feltűnt a családnak és az öröknek, hogy a háznál levő 11 éves cselédleány (aki azonban már 6 hónap óta a háznál van), mielőtt a zörgetés történik, merőn az ablakra néz s legtöbbször akkor történik a zörgetés, mikor a cselédleány egyedül — de megfigyelve — tartózkodott a szobában, vagy konyhában. A leány állítása szerint már a szülői háznál is történtek ily zörgetések, de csak akkor, ha egyedül volt otthon. Az a vélelem tehát, nem áll-e a zörgetés valami titkos módon, láthatatlan erő által összefüggésben a leánnyal? A fejlemények fogják megmutatni, mert lehetőleg a hatóság is bele fog avatkozni a dologba.

(r.) **Nagyothallás.** Egy gazdag hölgy, ki dr. Nicholson mesterséges fülkagylói által nagyothallásából és fülzugásából teljesen kigyógyult, az illető orvos intézetének 25.000 forintot adományozott oly czélból, hogy oly süket vagy nagyothalló egyének, kik nem szerezhetik meg maguknak e fülkagylókat pénzért, azokat ingyen kaphassák. Levelek intézendők: **5140. sz. Nicholson-intézet, Longoott, Gunnebury, London. W.**

A darnói tárgysorsjáték huzása a m. kir. pénzügyminisztérium 93613 sz. a. kelt engedélyével 1901. évi december hó 15-ére halasztott el. De azért a jöteveinkért való sz. mise és a többi megígért lelki kárpótlás nem szenved halasztást. A bizottság.

KELETI J. kötszerezés ur hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

Éljen a választási törvény módosítása!
Éljen a nép igazi, szabad, független pártja
Éljen a nép!



TÁRCA

Oh, ne búsulj édes anyám!

(Egy katona karácsonyi levele.)

Oh, ne búsulj, édes anyám,
 Hogy katona lett a fiad.
 Soha még egy drága könyved
 Ne gördüljön ki emiatt!
 Katonaság! Fiuk előtt
 Közös törvény, közös dolog,
 S nem oly nehéz élet ám az,
 Amilyennek te gondolod.

Trombitaszó s dobpergés közl
 Megyünk mi az utcán végig,
 S örülünk, ha csapatunkat
 A kíváncsi szemek nézik.
 Gyakorlótól hazamenve
 — Már azt, amit — ebédlünk.
 Aztán vigan tréfálózunk.
 Dalolgatunk, mesélgetünk

A puskánkat, szuronyunkat
 Kitisztítjuk nagyon szépen,
 Ugy ragyog a kabátgombunk,
 Mint a fényes nap az égen!
 A káplárunk megtanít rá,
 Hogy kell löni, szűrni, vágni . . .
 Csak úgy égünk majd a vágytól:
 Ellenünkkel szembezállni!

S tudom én, hogy nemsokára
 Megszeret a kapitányom,
 S elnéző lesz, hogy ha néha
 Egy-egy kicsit tán hibázom.
 De, ha mégis rám nehezül
 A sorsnak a sújtó karja:
 Ne félj, anyám! — megszoktam már.
 Nem roskadok le alatta.

Azon se törd a fejedet,
 Ne aggódjál te amiatt,
 Hogy karácsony éjszakáján
 „Posztot“ áll majd a te fiad.
 Mert amikor harangoznak
 Az éjféli szent misére:
 Az én lelkem ott lesz nálad,
 Aki vagyok „véred vére“.

Ne búsulj hát édes anyám,
 Hogy katona lett a fiad.
 Soha még egy drága könyved
 Ne gördüljön ki emiatt!
 Majd meglátod, lesz idő, hogy
 Bennem örömmel leled:
 Mert belőlem egy év múlva
 Még tán „káplár ur“ is lehet!

Deák Kálmán.

Karácsonyi népszokások.

Mint minden kiváló ünnep, úgy a karácsony is a magyar népnél sok mindenféle hithez, babonához, szokáshoz van kötve. Hadd mondjunk el hát most — hiszen alkalom van rá, karácsony napja van — egynehányat ezekből a szokásokból, amelyek apáru-fiura szállnak.

Igaz, hogy ezek a szokások, ezek, a karácsony napjához, vagy éjjeléhez kötött előítéletek, jóslások, babonás többnyire ismereteseek. Csakhogy a tudadunaiak előtt nem ismerősek a tiszántuliak karácsonyi szokásai és megfordítva. Ime nagyjában a sok közül néhány:

Szokás karácsony északáján, majd minden templomban, az éjféli mise alatt dudálni — az orgonán. A kántor ugyanis valami pásztor-dallamot játszik. Ez a dudálás azért vagyon, mert a kis Jézusnak is az egyik öklöm-pásztor dudált az ő dudáján.

Éjféli misére viszi a tudadunai hajadon a Luca-széket is, amelyet Luca napján kezdett fenni s karácsony estéjén végezett be. Erre a székre áll föl a Terka, vagy a Böske, s a kit a templomban először meglát ezen a széken, az a legény fogja a farsangon fejkötő alá vinni.

A salomvári — zalamegyei — leányzó pedig éjféli misére menet alkalmával arra vigyáz, hogy melyik legény szólítja meg először. Ez lesz aztán a jövődebélijje.

A megyesi — vasmegyei — özvegy menyecskék pedig a kapujok elé egy kosár diót szórnak szét, s a kapuból lesik, valjon melyik özvegy, vagy legény-ember lép rá azokra először. De nemcsak rá kell lépni, hanem kell, hogy az a dió össze is törjön. Mert csakis ekkor leszen foganatja: csakis akkor fog újra férjhezmenni farsangon.

A rigácsiak (túl a Dunán) — éjféli mise alkalmával (urfölmutatás után) bemennek az istállóba, s ott a tehén s a ló farkából egy marék szórt kitépnek. Ezt a szórt aztán a házuk eresze alá teszik. Teszik pedig azért, hogy a tűzi veszedelem elkerülje a házuk tájékát.

A perbetviek (Tiszántúl) karácsony este, az első harangozáskor, a házban levő összes zsombor fenekét mézzel kenik be. Annak jeléül, hogy a kised Jézus is a pásztorok egyikétől — Koridontól — mézet kapott.

A sopronmegyei horpácsiak-nál pedig az a szokás, hogy karácsony éjszakáján, éjfél előtt 10 órakor, a